

Pensioenkortingen in 2020 uitgesteld, wat gebeurt er in 2021?

Hoewel het er vorig jaar lang naar uit zag dat de pensioenen bij een aantal pensioenfondsen (waaronder PMT, PME en ABP) in 2020 gekort zouden moeten worden (zie ook J. Los [“Worden de pensioenen gekort per 1 januari 2020?”](#)), heeft de Minister op 19 november 2019 een regeling¹ aangekondigd ter voorkoming van pensioenkortingen bij pensioenfondsen die een beleidsdekkingsgraad hadden boven de 90%. De Minister achtte ingrijpen noodzakelijk omdat “*de uitzonderlijke economische situatie waar een groot aantal pensioenfondsen zich in bevindt leidt tot dreigende kortingen, maatschappelijke onrust en twijfel over de toekomst van het huidige pensioenstelsel*”². Het was voor onder andere het ABP nog spannend of de dekkingsgraad boven de 90% zou uitkomen, maar uiteindelijk hoefde geen van de grote pensioenfondsen in 2020 te korten; ze werden gered door deze nieuwe regeling.

Maar werkt de regeling nu eigenlijk? En wat gaat er in 2021 gebeuren?

Overgangsregeling tijdelijke verlenging van de termijnen voor het herstelplan

Een aantal pensioenfondsen dreigde op 31 december 2019 voor het zesde jaar op rij niet te voldoen aan de financiële eisen, namelijk een beleidsdekkingsgraad die hoger was dan het minimum vereist eigen vermogen. In dat geval dreigt korting van de pensioenen onvermijdelijk te worden. De Minister heeft op basis van dezelfde wetgeving³ de mogelijkheid om de hersteltermijn van tien jaar (voor vereist eigen vermogen) en zes meetmomenten (voor minimum vereist eigen vermogen) te verlengen indien er sprake is van uitzonderlijke economische omstandigheden. De Minister heeft, zoals aangegeven, hiervan gebruik gemaakt. Deze regeling vervalt met ingang van 30 december 2020 en geldt dus in feite alleen voor de toetsing op 31 december 2019. Teneinde gebruik te kunnen maken van deze regeling dient het pensioenfonds aan een aantal voorwaarden te voldoen:

1. Actuele dekkingsgraad boven de 90%. Anders dient het pensioenfonds een onvoorwaardelijke korting door te voeren zodat de actuele dekkingsgraad direct stijgt naar 90%.
2. Fondsen moeten een nieuw herstelplan indienen waarin is onderbouwd waarom het pensioenfonds gebruik wil maken van de verlengde hersteltermijn of de vrijstelling van het zesde meetmoment. Hierbij dient het pensioenfonds een eigen, evenwichtige en onderbouwde afweging te maken.
3. Het pensioenfonds dient informatie over het gebruik en de onderbouwing van het genomen besluit aan zijn deelnemers en pensioengerechtigden ter beschikking te stellen dan wel te verstrekken. Deze informatie moet de gevolgen van het gebruik van de vrijstellingsregeling inzichtelijk maken.

Reden voor uitstel van de pensioenkortingen

Op 5 juni 2019 is het lang verwachte Pensioenakkoord (zie R. Veugelers [“Gevolgen van het pensioenakkoord”](#)) gesloten. Mede vanwege de uitwerking en implementatie van het Pensioenakkoord heeft de Minister de regeling voor uitstel van de kortingen voor een jaar ingesteld. De Minister is van mening dat het Pensioenakkoord een belangrijke stap voorwaarts is naar een toekomstbestendig pensioenstelsel en dat rust en stabiliteit nodig is tijdens de uitwerking van dit akkoord door het kabinet en sociale partners. De Minister hoopt dit blijkbaar te bereiken door

¹ Deze regeling is inmiddels opgenomen in Stcrt. 2019, 69065.

² Brief d.d. 19 november 2019 inzake Handelingsperspectief voorkomen onnodige pensioenkortingen.

³ Zie artikel 142 Pw.

pensioenfondsen een jaar langer de tijd te geven om aan de huidige gestelde financiële eisen te voldoen.

Het Pensioenakkoord

Doel van het Pensioenakkoord is om het pensioenstelsel aan te passen zodat dit toekomstbestendig is. Een stuurgroep is bezig met de uitwerking van dit Pensioenakkoord. Volgens de Minister streeft de stuurgroep ernaar om dit uiterlijk april 2020 af te ronden.⁴ Vervolgens kan de wetgeving met betrekking tot de implementatie van het Pensioenakkoord (in de tweede pijler) worden opgesteld. De beoogde datum voor inwerkingtreding van deze wetgeving is 1 januari 2022.

Korten in 2021 waarschijnlijk?

Zoals aangegeven duurt de huidige regeling dus tot 30 december 2020. Op 31 december 2020 zal dus beoordeeld moeten worden of de pensioenfondsen voor het zesde jaar (of zevende jaar voor pensioenfondsen die gebruik hebben gemaakt van de regeling) op rij niet voldoen aan de financiële eisen. In dat geval zullen de pensioenfondsen op basis van de huidige wetgeving alsnog moeten korten.

Of de dekkingsgraden voor 31 december 2020 voldoende hersteld zijn, is de vraag. Dat weten we pas in de loop van dit jaar. De kans is aanwezig dat een aantal pensioenfondsen in 2021 moet korten. Net als 2020 is 2021 ook een overgangsjaar, het Pensioenakkoord zal immers nog niet geïmplementeerd zijn in wetgeving. Daarnaast is 2021 een verkiezingsjaar. Het argument dat uitwerking van het Pensioenakkoord rust en stabiliteit vereist zal aan het einde van dit jaar waarschijnlijk nog net zo actueel zijn als het afgelopen jaar. Wat zal de Minister doen? Doorzetten van de korting zal niet positief worden ontvangen door de pensioengerechtigden en (gewezen) deelnemers van deze pensioenfondsen. Dat is toch een groot deel van het electoraat. Het zou ons inziens dan ook best eens kunnen dat de Minister volgend jaar de regeling zal verlengen.

Die conclusie trekt ook ABN AMRO bijvoorbeeld in een recent bericht⁵. Eén van de juridische oplossingen voor deze problematiek kan zijn het wijzigen van de pensioenregeling en het onderbrengen van de huidige opgebouwde aanspraken in de nieuwe regeling (invaren). ABN AMRO signaleert een gerechtelijke uitspraak⁶ op grond waarvan dit onmogelijk zou zijn. Ons kantoor is bij deze procedure betrokken. De conclusie van ABN AMRO uit deze zaak delen wij niet, gelet op de specifieke kenmerken van die procedure. Als u meer wilt weten over mogelijkheden om uit deze situatie te raken, kunt u contact opnemen met Tim Zuiderman.

Marieke Mulder

27 februari 2020

⁴ Brief d.d. 7 oktober 2019 inzake Planning uitwerking pensioenakkoord ("roadmap")

⁵ Pensioenmonitor – Donkere wolken boven uitwerking pensioenakkoord,
<https://insights.abnamro.nl/2020/02/pensioenmonitor-donkere-wolken-boven-uitwerking-pensioenakkoord/>

⁶ Hof Den Haag 21 januari 2020, ECLI:NL:GHDHA:2020:25.